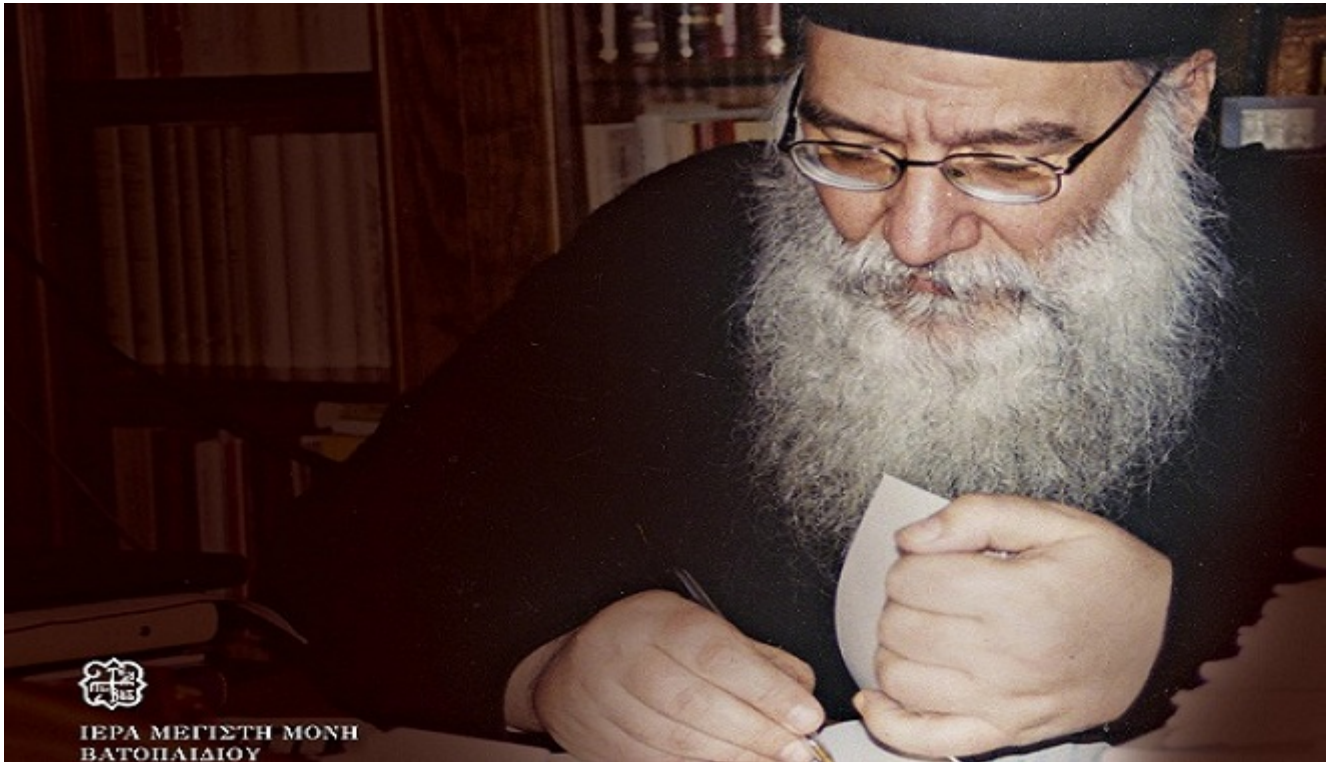

10 Νοεμβρίου 2017

Η συνοδοιπορία μας με τον Γέροντα Μωϋσή τον Αγιορείτη

Ορθοδοξία / Άγιον Όρος / Σύγχρονες Πνευματικές Μορφές

Παναγιώτης Αναγνωστόπουλος, Νομικός

Στις 27 Οκτωβρίου (9 Νοεμβρίου ν.η.) συμπληρώνονται 40 χρόνια από την εις μεγαλόσχημον κουρά του μακαριστού λογίου Γέροντος Μωυσή του Αγιορείτου. Με την ευκαιρία αυτή η Πεμπτουσία δημοσιεύει από τον Τόμο που πρόσφατα εξέδωσε η Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου προς τιμήν του*, το άρθρο του προσωπικού του φίλου, δικηγόρου Πανάγου Αναγνωστόπουλου.

Με τον μακαριστό πατέρα Μωσή πρωτοσυναντηθήκαμε στα κατηχητικά της ενορίας του Αγίου Δημητρίου Νέας Ελβετίας στον Βύρωνα στην Αθήνα. Συνδεθήκαμε όμως στενά στα νεανικά μας χρόνια και αυτή η εν Χριστώ φιλία διήρκησε πάνω από 45 χρόνια και συνεχίζεται στην προσευχή και στην Θεία Λειτουργία μέχρι εσχάτων.

Ο Γιάννης Μαυρίκης ήταν το τρίτο από τα έξι παιδιά μιας μεσοαστικής πολύτεκνης οικογένειας, που εμείς την γνωρίσαμε όταν πλέον εγκαταστάθηκε στο Βύρωνα. Ήταν ένας χαριτωμένος και χαρισματικός νεαρός. Πολύ ευγενής, ευπρεπώς κομψός, κοινωνικός, άφοβος θα έλεγα στις κοινωνικές του σχέσεις, με ακατάβλητο και ακαταμάχητο χιούμορ, που τον συνόδευσε σε όλη του τη ζωή. Με πάρα πολλές γνώσεις και με μεγάλο ταλέντο στη λογοτεχνία και στη ζωγραφική. Ποτέ μου δεν τον άκουσα να εκφέρει άσχημο λόγο ή να δημιουργεί εντάσεις. Ήταν πολύ εύστοχος στις κρίσεις του, γλυκός στους λόγους του και άνθρωπος χαμηλών τόνων. Είχε διάκριση, λεπτότητα, αμεσότητα και έδειχνε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για όλους τους φίλους και γνωστούς του.

Μέσα από τα κατηχητικά και τις ομάδες εκείνης της εποχής (στην περιοχή του Βύρωνα και του Παγκρατίου) δημιουργήθηκε στα τέλη της δεκαετίας του '60 μια μικρή συντροφιά νεαρών, που την αποτελούσε ο π. Μωσής, ο Βαγγέλης Κωνσταντινίδης, ο φίλος και ομαδάρχης στις ομάδες Στέφανος Σβορώνος, ο Θανάσης Χατζόπουλος, νυν επίσκοπος Αχαΐας, εγώ και κάποιοι άλλοι που σήμερα δεν θυμάμαι. Όλες οι συζητήσεις μας και όλες οι αναφορές μας είχαν σχέση με την εκκλησία. Ατέλειωτες συζητήσεις, ατέλειωτα διαβάσματα και ατέλειωτη χαρά. Από τότε ο π. Μωσής φαινόταν ότι είχε πνεύμα διακρίσεως και μία οξυμένη κρίση

στις συζητήσεις για τα εκκλησιαστικά θέματα. Αργότερα, στη μικρή αρχική συντροφιά προστέθηκε ο Λουκάς Κανιτάκης, νυν Ρωμανός ιερομόναχος, ο Γιώργος Παπανικολάου, νυν Αρτέμιος ιερομόναχος, και ο αδελφός μου Νίκος.

Ο π. Μωυσής από νεαρός φάνηκε ότι είχε μεγάλο ταλέντο στη λογοτεχνία (διήγημα και ποίηση) και είχε μεγάλη κλίση στη ζωγραφική. Ήταν πολύ μελετηρός. Σε μικρή ηλικία και στις καλοκαιρινές διακοπές βοηθούσε επιγραφοποιούς και από το χαρτζιλίκι που του έδιναν αγόραζε βιβλία και συνεχώς διάβαζε. Είχε έντονη συμμετοχή σε διάφορους διαγωνισμούς ποιημάτων και διηγημάτων και πάντοτε εβραβεύετο, διότι το ταλέντο του ήταν πηγαίο και εξαιρετικό. Σε μία βράβειυσή του στον Φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός» ο μακαρίτης Αντώνης Σαμαράκης τον είχε χαρακτηρίσει ως ανατέλλοντα αστέρα της ελληνικής λογοτεχνίας. Διάβαζε πάρα πολύ. Μεγάλες του αγάπες ο Κόντογλου, ο Παπαδιαμάντης και ο Ντοστογιέφσκι. Είχε μελετήσει σε βάθος τους τρεις αυτούς μεγάλους, που τον επηρέασαν για όλη του τη ζωή.

Με τα χρόνια η νεανική παρέα μας δημιούργησε το δικό της πρόγραμμα. Συγκεντρώσεις στα σπίτια, στην ενορία του Αγίου Δημητρίου Νέας Ελβετίας, στο σιμωνοπετρίτικο μετόχι στην Ανάληψη στο Βύρωνα και στο γραφείο νεότητος της Αποστολικής Διακονίας στη Μονή Πετράκη, όπου εργαζετο ο φίλος μας Άγγελος Κρας. Μικρές εκδρομές στα μοναστήρια του Βύρωνα, στην Μονή Καρέα, στην Ζωοδόχο Πηγή και στον Άγιο Γεώργιο Κουταλά, όπου ασκήτευε η γερόντισσα Σαλώμη. Τα καλοκαίρια στις κατασκηνώσεις των ΧΜΟ. Παράλληλα πύκνωνε η συμμετοχή μας στις ακολουθίες και στα μυστήρια της εκκλησίας. Όλα αυτά διαμόρφωσαν την πνευματική κατάσταση του πατρός Μωυσή και αποτέλεσαν βασικά στηρίγματα στην μετέπειτα μοναχική κλήση του.

Τα χρόνια περνούσαν και όλοι καταλαβαίναμε ότι επαναλαμβάνουμε πλέον τις ίδιες συζητήσεις, γυρνάγαμε γύρω-γύρω από τα ίδια θέματα χωρίς να προχωράμε. Είχαμε πια κουραστεί από το γενικότερο πνευματικό κλίμα της Αθήνας και ζητούσαμε περισσότερο φως. Μοναδικό λιμάνι και καταφύγιο η Ανάληψη, το μετόχι της Σιμωνόπετρας. Στους εσπερινούς, στις λειτουργίες και στις συχνές αγρυπνίες νιώθαμε μία ιδιαίτερη χαρά και μία ιδιαίτερη ανάπαυση. Σιγά-σιγά τα διαβάσματά μας αλλάξανε. Μπήκε στη ζωή μας το Γεροντικό της Χαμπάκη, το «Μεταξύ ουρανού και της γης», ο Ευεργετινός και οι επιστολές του Αγίου Ιωάννη της Κροστάνδης. Άλλαξε και το αντικείμενο των συζητήσεών μας. Ο Γιάννης φάνηκε ότι έψαχνε πιο έντονα απ' όλους μας και διάβαζε βαθύτερα απ' όλους μας. Η συμμετοχή του στη ζωή του μετοχίου έγινε πιο έντονη και πιο ουσιαστική και άρχισε να φαίνεται ότι κάτι άλλο ζητούσε, γιατί παρά την κοινωνικότητά του και το ακατάβλητο χιούμορ του έβλεπα μία τάση απομονώσεως.

Η συστοιχία του και η φοίτησή του στο μετόχι της Σιμωνόπετρας στο Βύρωνα, στην Ανάληψη, και η συνεχής αναστροφή του με τον οικονόμο του μετοχίου παπα-Φώτη, τους επισκέπτες μοναχούς και κληρικούς του μετοχίου και τους αναληψιώτες, του σφράγισε ανεξίτηλα την ζωή. Η μητέρα του, η κυρία Λίτσα, κατήγετο από την Μικρά Ασία και είχε μία έμφυτο ευσέβεια που την κληροδότησε στον γιο της. Από μικρό τον έπαιρνε μαζί της στις διάφορες προσκυνηματικές εκδρομές και ο μικρός Γιάννης απέκτησε οικειότητα στην αναστροφή με ιερείς και μοναχούς. Δίπλα στο σχολείο μας στο Βύρωνα είναι μία μικρή εκκλησίτσα, οι Ταξιάρχες, μετόχι της Μεγίστης Λαύρας. Εκεί διακονούσε ο πατήρ Μιχαήλ ο αόμματος, για τον οποίον ο π. Μωυσής έγραψε ένα μικρό πόνημα αφιερωμένο στη βιωτή και το έργο του. Σ' αυτό το ευλογημένο εκκλησάκι ο νεαρός Γιάννης ακολουθούσε τη μητέρα του στις λειτουργίες και στις ακολουθίες.

Σημαντική επίδραση στον π. Μωυσή (αλλά και σε όλη την παρέα) είχε ο μακαριστός μοναχός Γερβάσιος, που τελειώθηκε μαρτυρικά διακονώντας τη μονή της μετανοίας του, τη Σιμωνόπετρα. Ο Γερβάσιος, από τους πρώτους μοναχούς του γέροντα Αιμιλιανού, σπούδαζε εκείνο τον καιρό στην Αθήνα και διέμενε στο μετόχι βοηθώντας τον οικονόμο, τον παπα-Φώτη. Ήταν ένας χαρούμενος μοναχός και άνετος στην αναστροφή και στη συζήτηση. Μας επηρέασε πάρα πολύ, διότι μας έδωσε να καταλάβουμε ότι ο προσανατολισμός μας ήταν η αγιότητα και ότι η πάλη εναντίον των παθών πρέπει να αρχίσει να γίνεται στην εσωτέρα καρδιά και να εξελίσσεται σε τρόπο ζωής. Είχαν αρχίσει να πέφτουν οι τσίμπλες από τα μάτια μας. Ήταν ευλογημένα χρόνια και μας λυπήθηκε ο Κύριος που μας άνοιξε τους οφθαλμούς μας και γνωρίσαμε τα μαργαριτάρια της πίστεώς μας. Έτσι προχωρούσε η παρέα αφήνοντας πίσω τις προηγούμενες ιδέες και συζητήσεις και

έχοντας πλέον αλλάξει ρότα και επιθυμίες. Ο Γιάννης άφηνε σιγά-σιγά την ενασχόλησή του με τα λογοτεχνικά και τη ζωγραφική και βυθιζόταν στα ασκητικά συγγράμματα.

Έτσι ήρθε το ευλογημένο 1973. Τον Ιούλιο η συντροφιά μας στελέχωσε ως ομαδάρχες τις κατασκηνώσεις του αιμνήστου μητροπολίτη Ζακύνθου Αποστόλου. Ξένοιαστες και ωραίες στιγμές αλλά συγχρόνως χρόνος περισυλλογής και περισκέψεως. Όταν η συντροφιά επέστρεψε στην Αθήνα ο π. Μωυσής και ο αδελφός μου Νίκος απεφάσισαν να ανέβουν για πρώτη φορά στο Άγιο Όρος.

Αντιγράφω από το προσωπικό ημερολόγιο του αδελφού μου Νίκου: Καρυές, 25 Αυγούστου 1973 (ν.η.), ώρα 2 το μεσημέρι. Αλησμόνητη ημέρα. Ευλογημένη ώρα. Δύο νεαροί μόλις έχουν πάρει στα χέρια τους το διαμονητήριο και κατεβαίνουν τα σκαλιά της Επιστασίας. Αφήνουν τα βαριά σακκίδια τους με τα υλικά της ματαιότητας που έφεραν από την Αθήνα στα πεζούλια του Άξιον Εστί και εισέρχονται στον Ναό να προσκυνήσουν την θαυματουργή εικόνα της Παναγίας και να θαυμάσουν τις αγιογραφίες του Πανσέληνου. Ο πρώτος μοναχός που συναντούν, είναι ο π. Ιερόθεος, που άναβε τα καντήλια. Έκπληξη, έκσταση, αίσθημα άλλης βιοτής πλημμύρισε τις καρδιές τους. Ο Γιάννης έδειχνε από την πρώτη στιγμή πνευματική ετοιμότητα. Δεν δίστασε να θέτει πολλές ερωτήσεις στον π. Ιερόθεο και να απαντά άφοβα στα χαριτωμένα σχόλια του τελευταίου. Το βράδυ διανυκτέρευσαν στην Ι.Μ. Κουτλουμουσίου. Οι συναντήσεις με τον αρχοντάρη και τους μοναχούς, καθώς και η βραδυνή ακολουθία αποκαλυπτική. Όχι τόσο για το περιεχόμενο των συζητήσεων (οι δύο φίλοι δέχθηκαν απαντωτά λόγους για προφητείες, κόλαση, δαιμόνια, πολέμους, θαύματα), όσο για την αγαθή αφελότητα και ωραία απλότητα των λόγων και την θεία ατμόσφαιρα της ακολουθίας.

Η επόμενη ημέρα προσέφερε αλησμόνητες εμπειρίες. Επίσκεψη στην Ι.Μ. Σταυρονικήτα. Ο σπουδαίος ηγούμενος τους καλωσόρισε με πνευματώδη λόγο. Κύτταξε τα βαριά σακκίδια και είπε: «Είναι προφανές ότι είναι η πρώτη σας επίσκεψη στο Όρος». Λίγες ώρες μετά ο Γιάννης άδειασε το σακκίδιό του και άφησε σχεδόν όλο το περιεχόμενό του από τρόφιμα στην κουζίνα της Μονής. Μετά από λίγες εβδομάδες ο ίδιος θα άφηνε και τον παλαιό άνθρωπο στα κράσπεδα του Άθω. Μετά την ακολουθία οι δύο φίλοι επισκέφθηκαν το Μπουραζέρι και συνάντησαν τον π. Χαράλαμπο. Κυριολεκτικά θεία αποκάλυψη. Ο π. Χαράλαμπος μιλούσε για πάνω από μία ώρα για την χάρι και την ευλογία της νοεράς προσευχής. Οι δύο φίλοι κάθησαν σε δύο μικρά σκαμνάκια πολύ κοντά στο χαριτόβρυτο στόμα του πατρός και δέχθηκαν άμεσα στην καρδιά τους την θεία χάρι των λόγων του. Αλησμόνητη στιγμή. Μετά ήλθε η πολυαναμενόμενη επίσκεψη

στον π. Παΐσιο, στον Άγιο Παΐσιο. Οι δύο φίλοι περίμεναν ένα εντυπωσιακό κάστρο. Συνάντησαν την επιτομή της αγάπης και της ταπείνωσης μέσα σε ένα ισχνό σώμα και ένα φτωχό ζωστικό. Αμέσως άλλαξε στον Γιάννη και στον φίλο του η αντίληψη περί αγιότητας. Οι δύο συναντήσεις της ημέρας εκείνης έκαναν τους δύο φίλους να τρέχουν, χωρίς να μιλούν, κατά την επιστροφή τους στην Σταυρονικήτα. Έτρεχαν από χαρά και θεία έκπληξη.

Ακολούθησε η χαρά της πανήγυρης της Πορταΐτισσας. Οι φίλοι βρέθηκαν στην Ι.Μ. Ιβήρων την παραμονή της μεγάλης εορτής. Ρούφαγαν κάθε στιγμή της παννυχίδας. Θυμιάματα, ψαλίσματα, κωδωνοκρουσίες, λαμπροφορεμένοι ιερείς, ο παπα-Μάξιμος, και πάνω απ' όλα η Πορταΐτισσα. Συζητήσεις με ιερείς, μοναχούς, λαϊκούς και ο άγνωστος Λαυρεώτης μοναχός με την αξέχαστη προτροπή: «Προσέξτε μην χάσετε τον Παράδεισο από βλακείες», που την αντάλλασσαν οι δύο φίλοι όλα τα επόμενα χρόνια.

Φεύγοντας από την Ιβήρων, η καρδιά του Γιάννη είχε τρωθεί πλέον από θείο έρωτα. Επόμενη αποκάλυψη η Ι.Μ. Φιλοθέου και η συνάντηση με τον ηγούμενο π. Εφραίμ δίπλα στην κρήνη της Μονής. Μίλησε για τον γέροντά του, τον π. Ιωσήφ τον Ησυχαστή. Τα λόγια του π. Εφραίμ, η προσευχητική του στάση και η γλυκύτητα των τρόπων του αλλοίωνε κάθε σκληράδα. Η τρώση της καρδιάς του Γιάννη ολοένα βάθαινε.

Ακολούθησαν επισκέψεις στην Ι.Μ. Καρακάλλου και μετά στην Αγία Άννα. Επισκέψεις στον παπα-Άνθιμο, στους Καρτσωναίους και μετά στην Μικρά Αγία Άννα, στον Γέροντα Γεράσιμο Μικραγιαννανίτη και στους Θωμάδες. Η διαδοχή των εμπειριών απερίγραπτη. Ο συγκλονισμός, όμως, ήλθε στην συνάντηση με τον π. Εφραίμ τον Κατουνακιώτη. Οι δύο φίλοι έμειναν μαζί του πάνω από δύο ώρες. Ο Γέροντας δούλευε ένα αρτοσφράγιδο και συγχρόνως μιλούσε για την υπακοή και την προσευχή. Πνευματική σαγήνη. Ο Γιάννης του έκανε πολλές ερωτήσεις. Ήθελε να τρυγήσει την χάρι του αγίου Γέροντα. Ο φίλος του καθόταν φοβισμένος. Ξαφνικά ο γίγαντας αυτός του πνεύματος απευθύνθηκε στον φοβισμένο φίλο και του είπε «Θα γίνεις μοναχός;». Ο τελευταίος τραβήχτηκε και έδειξε τον Γιάννη. Τότε ο άγιος πατήρ είπε «Άσ' τον αυτόν. Αυτός θα γίνει σίγουρα». Η ανδρεία πνευματικότητα, η κατακτημένη ταπείνωση, ο καθαρός λόγος και η προς Θεόν και την Παναγία παρησσία του π. Εφραίμ συγκλόνησαν κυριολεκτικά τους δύο φίλους.

Ακολούθησαν επισκέψεις στα φρικτά Καρούλια, στον ασκητή Παχώμιο, στον παπα-Στέφανο τον Σέρβο και στον Γέροντα Χριστόδουλο. Μετά ταύτα επίσκεψη στη Νέα Σκήτη, όπου στην Καλύβη του Ευαγγελισμού φιλοξενήθηκαν από τον γνωστό Γέροντα Ιωσήφ, ο οποίος μετά την πρωινή ακολουθία προφήτεψε κυριολεκτικά λέγοντας: « Ο Γιάννης θα γίνει σύντομα μοναχός».

Οι φίλοι συνέχισαν τις επισκέψεις τους στην Αγίου Παύλου, στην Διονυσίου, την Γρηγορίου, την Σιμωνόπετρα, την Ξηροποτάμου, την Ξενοφώντος, το Ρώσικο και την Δοχειαρίου. Αλησμόνητες στιγμές. Απερίγραπτες εμπειρίες. Ο Γιάννης συνεχώς ρωτούσε και μάθαινε, άκουγε και σκεφτόταν, προσευχόταν και παρακαλούσε. Ο φίλος βεβαιώνει τιμίως ότι ο Γιάννης ήταν πλέον έτοιμος να ανταποκριθεί στην θεία πρόσκληση, να ανέλθει στο Όρος των επιθυμιών του. Αυτό έγινε μετά από λίγες εβδομάδες.

(Συνεχίζεται)

* Εκδοτικές πληροφορίες

Διαστάσεις: 22×29 εκ.

Σελίδες: 970

Βιβλιοδεσία: Καλλιτεχνική, σκληρή

ISBN: 978-618-5314-03-3

Έκδοση: Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 2017

Παραγγελίες: [\[email protected\]](#)

<http://bit.ly/2yOzAf6>